

Sem - 5

June 2019

(3 Hours)

[Total Marks: 100]

Q1. Answer in one or two sentences.

(20 Marks)

1. Define Conclusive proof
2. What is Motive?
3. Electronic record
4. Define admission
5. Opinion of expert when relevant
6. Which fact need not be proved
7. What is Primary Evidence?
8. What is a leading question?
9. Who may testify?
10. Accomplice witness

Q2. Write short notes (Any four)

(20 Marks)

- a. Estoppel.
- b. Public document.
- c. Rules as to notice to produce.
- d. Dying declaration
- e. Oral evidence must be direct.
- f. Secondary Evidence.

Q3. Solve any two of the following with reason or justification

(12 Marks)

I. 'A' is Accused of causing grievous hurt alleges that by grave & sudden provocation, he was deprived of the power of self control.

- a. Burden of proof lies on whom to prove said fact? Give reason
- b. If 'A' prove that he committed grievous hurt under grave and sudden provocation, for what offence he can be convicted? explain with provision

II. A wishes to prove a dying declaration by B

- a. What A has to prove first? Explain with provision.
- b. A wish to prove in court by secondary Evidence the contents of lost documents. How to prove it? Explain with provision.

III.A & B are jointly tried for the murder of C it is proved that A said B & I murdered C.

- a. Whether court may consider the effect of this confession as against B explain with reason.

A is on his trial for the murder of C there is evidence to show that C was murdered by A and B and B said A and I murdered C

- b. Whether the court can consider the said statement against A? Explain with reason and provision

Q4. Answer the following in detail. (Any Four)

(48 marks)

1. What is admission? What is confession? Compare them in detail.
2. Explain in detail different Presumption as to documents.
3. Explain in detail exclusion of oral by documentary Evidence.
4. Explain in detail Estoppel and different types of Estoppels.
5. Discuss different type of witnesses and their evidential value.
6. Explain in detail theory of relevancy

मराठी रुपांतर
(तीन तास)

१०० मार्क

प्र. १ खालील प्रश्नांची एक किंवा दोन वाक्यात उत्तरे लिहा.

१. निर्णायक पुरावा
२. हेतू म्हणजे काय
३. इलेक्ट्रॉनिक रेकॉर्ड
४. कबुली (अॅडमिशन) याची व्याख्या सांगा
५. तज्ञांची मते केव्हा संबध
६. केव्हा कबूल केलेली तथ्ये शाबित करण्याची आवश्यकता नाही
७. अव्वल पुरावा म्हणजे काय?
८. उत्तर सुचक प्रश्न म्हणजे काय?
९. कोणाला साक्ष देता येईल
१०. सह अपराधी साक्षीदार

प्र. २ खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नावर थोडक्यात टिपा लिहा

- अ. प्रतिबंध
- ब. सार्वजनिक दस्तऐवज
- क. हजर करण्याबाबतच्या नोटिशीविषयीचे नियम
- ड. मृत्यूपत्र
- इ. तोंडी पुरावा प्रत्यक्ष असला पाहिजे
- ई. दुय्यम पुरावा

प्र. ३ खालील प्रश्नांमधील कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा व कारणे द्या

१. 'अ' वर एखाद्या व्यक्तीला गंभीर दुखापत करण्याचा आरोप आहे 'क' चे असे म्हणणे आहे की, प्रक्षोभकरामुळे त्याचा ताल जाऊन सदर घटना घडली.

वरील तथ्ये शाबित करण्याची जबाबदारी कोणावर आहे. कारणे द्या.

२. जर 'अ' ने हे शाबित केले की, प्रक्षोभकरामुळे त्यांनी गंभीर दुखापत केली तर त्याला कोणती शिक्षा देता येईल? कायदा स्पष्ट करा.

३. 'अ' ला 'ब' चे मृत्यूपत्र शाबित करायचे आहे

'अ' ला प्रथम काय शाबित करावे लागले. कायदयानुसार कारणे स्पष्ट करा

'अ' ला त्याच्यालयात हरवलेल्या दस्तऐवजातील मजकूर शाबित करायचा आहे तो कश्याप्रकारे शाबित करता येईल कायदयानुसार कारणे स्पष्ट करा.

73304

- III. १. 'क' च्या खुनाबद्दल 'अ' व 'ब' यांची संयुक्तपणे सम परीक्षा होते. 'क' चा खून 'ब' ने व मी केला असे 'अ' म्हणाल्याचे शाबित होते. न्यायालयाला या कबुली जवाबाचा परिणाम ब च्या विरुद्ध विचारात घेता येईल का? कायदयानुसार कारणे स्पष्ट करा.
२. 'क' च्या खुनाबद्दल 'अ' ची समपरीक्षा चालू आहे. 'अ' व 'ब' यांनी 'क' चा खून केला व 'क' चा खून 'अ' व मी केला असे 'ब' म्हणाला असा पुरावा आहे. न्यायालयाला हे कथन 'अ' विरुद्ध विचारात घेता येईल का? कायदयानुसार कारणे स्पष्ट करा.

प्र.४ था खालील पैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे सविस्तर लिहा. (४८)

१. कबुली व गुन्हा कबुली म्हणजे काय ते सविस्तर लिहा व त्यातील फरक स्पष्ट करा.
२. दस्तऐवजासंबंधीची गृहितके कोणते ते सविस्तर लिहा.
३. लेखी पुराव्यामुळे तोंडी पुरावा अप्रवर्तित होणे हे सविस्तर स्पष्ट करा.
४. प्रतिबंध म्हणजे काय ते सविस्तर स्पष्ट करा व त्याचे विविध प्रकार कोणते ते स्पष्ट करा.
५. विविध प्रकारचे साक्षीदार कोणते? व त्यांच्या पुराव्याचे मुल्यांकन करा.
६. तथ्यांच्या संबंधी विषयोची सिध्दात (थरी) स्पष्ट करा.